

OBCINSKA UPRAVA

GLASILO „KMETSKE ŽUPANSKE ZVEZE“.

Izhaja vsakega 10. in 25. dne meseca, ter stane celoletno 6 kron, polletno pa 3 krone.

Dopise je pošiljati uredništvu »Občinska Uprava« v Ljubljani. — Rokopisi se ne vračajo.

Odgovorni urednik:

Dr. Vladislav Pegan.

Naročnino in oglase sprejema upravništvo »Občinske Uprave« v Ljubljani

Cena oglasa je za dvostopno petitno vrsto 20 vinarjev, večkratno inseriranje po dogovoru.

Državnozbornske volitve.

Dne 14. in 23. maja so se vršile po naši državni polovici volitve v državni zbor. Danes nam je težko, povedati razmerje poslancev pri tej ali oni stranki, zlasti število slovanskih in protislovanskih poslancev. Doslej se namreč še niso izjavili vsi izvoljeni poslanci. kateri stranki in kateremu klubu se nameravajo priključiti. Kot dejstvo poročamo pa lahko, da bosta najmočnejši stranki v prihodnjem državnem zboru krščansko-socijalna in socijalno-demokratska. Vsaka bo štela okroglo 90 poslancev. — Slovensko ljudstvo bodo zastopali na Dunaju sledeči gospodje:

A. Kranjsko:

Volilni okraj mesto Ljubljana: **Ivan Hribar**, župan v Ljubljani;

volilni okraj okolica ljubljanska: **dr. Ivan Šusteršič**, odvetnik v Ljubljani;

volilni okraj Radovljica, Kranjska gora in Tržič: **Josip Pogačnik**, deželni poslanec v Podnartu;

volilni okraj Kranj in Škofja Loka: **Franc Demšar**, deželni poslanec na Češnjici;

volilni okraj Kamnik in Brdo: **dr. Janez Krek**, bogoslovni profesor v Ljubljani;

volilni okraj Vrhnika, Logatec, Idrija in Cerknica: **Josip Gostinčar**, poduradnik Zadružne zveze v Ljubljani;

volilni okraj Postojna, Senožeče, Ilirska Bistrica, Vipava in Lož: **dr. Ignacij Žitnik**, deželni poslanec v Ljubljani;

volilni okraj Litija, Višnja Gora in Radeče: **Franc Povše**, deželni poslanec v Ljubljani;

volilni okraj Krško, Kostanjevica, Mokronog in Trebnje: **dr. Janko Hočevár**, posestnik na Krškem;

volilni okraj Velike Lašče, Ribnica in Žužemberk: **Franc Jaklič**, deželni poslanec v Dobropoljah;

volilni okraj Metlika, Novo mesto in Črnomelj: **Franc Šuklje**, deželni poslanec v Kandiji.

B. Štajersko:

Volilni okraj Maribor levi breg Drave, Št. Lenart, Gorenja Radgona in Ljutomer: **Ivan Roškar**, posestnik v Št. Jurju v Sloveniji Goricah;

volilni okraj Maribor desni breg Drave, Slov. Bistrica in Konjice: **Franc Pišek**, posestnik in župan v Hotinji vasi;

volilni okraj Šmarje, Rogatec in Kozje: **dr. Anton Korošec**, urednik v Mariboru;

volilni okraj Celje in Vransko: **Franc Roblek**, posestnik v Žalcu;

volilni okraj Marnberg, Slovenji Gradec, Šoštanj in Gornji Grad: **Vinko Ježovnik**, posestnik v Velenju;

volilni okraj Brežice, Sevnica in Laški trg: **dr. Ivan Benkovič**, odvetnik v Brežicah;

volilni okraj Ptuj in Ormož: **dr. Miroslav Ploj**, dvorni svetnik na Dunaju.

C. Koroško:

Volilni okraj Pliberk, Železna Kapla, Dobrlavas, Borovlje: **Franc Grafenauer**, deželni poslanec na Brdu.

Č. Trst:

Volilni okraj tržaška okolica: **dr. Otokar Rybač**, odvetnik v Trstu.

D. Goriško:

Volilni okraj goriška okolica: **Josip Fon**, c. kr. sodni tajnik v Gorici;

volilni okraj Tolmin, Cerkno, Bovec, Kobarid in Kanal: **dr. Anton Gregorčič**, bogoslovni profesor v Gorici;

volilni okraj Sežana, Komen, Ajdovščina: **Alojzij Štrekelj**, vinarski nadzornik v Dalmaciji.

E. Istro:

Volilni okraj Podgrad z občinami Dekani, Pomjan in dr.: **Matko Mandič**, urednik v Trstu.

Našim občinam v pouk in svarilo.

Visoki deželni odbor kranjski nam pošilja v objavo:

Lansko leto je razposlal deželni odbor vsem županstvom na Kranjskem okrožnico z dne 6. avgusta, št. 9433, s katero jim je dal navodilo, kako jim je postopati, da dosežejo v zmislu zakona z dne 5. decembra 1896. l., drž. zak. šte. 222 v tuje občine sprejem onih svojih dosedanjih domačinov, ki bivajo že nad 10 let zunaj domače občine. Izposlovanje domovinske pravice takim občanom v občinah njihovega bivališča ima ta smoter, da bi se razbremenil dež. zaklad kranjski plačevanja oskrbnih troškov za take osebe v tujih bolnicah, obenem pa tudi smoter, da bi se obvarovale naše občine pred troški ubožne oskrbe, ako si take osebe ne morejo ničesar več prislužiti in so torej nakazane na podporo od strani svoje domovinske občine (§ 2. zak. z dne 28. avgusta 1883. l., dež. zak. št. 17).

Kako umestno je, da se naše občine pravočasno in v svojem lastnem interesu pobrigajo za sprejem svojih že nad 10 let odsotnih občanov v dotične občine njihovega bivališča in kake neprilike jim lahko nastanejo, ako so v tem pogledu malomarne, naj pojasni nastopni konkretni slučaj:

Iv. St., 73 let star, je bival že nad 10 let v V. na Štajerskem. Dne 7. oktobra 1906. l. je bil Ivan St. sprejet v javno bolnico v V., a kmalo se je izkazalo, da ni sposoben za oskrbovanje v javni bolnici. Vsled tega je dobila njegova dosedanja domovinska občina Kn. L. na Kranjskem od deželnega odbora poziv, da naj ga prevzame iz bolnice v V. v domačo oskrbo, ker po obstoječih predpisih deželni zaklad ni plačnik za troške, ki nastanejo v javnih bolnicah za neozdravljive in sploh take bolnike, ki niso sposobni za zdravljenje v kaki javni bolnici. (Razglas c. kr. deželne vlade na Kranjskem z dne 30. junija 1869. l., dež. zak. št. 18.)

Ta poziv je odšel na občino K. L. dne 17. novembra 1906 z naročilom, da naj županstvo o izvršitvi poroča deželnemu odboru tekom 8 dni. Občina Kn. L. se za ta poziv ni zmenila.

Nato je izšel nanjo od deželnega odbora drugi poziv dne 4. decembra 1906. l., s katerim je bilo občini dalje pripomnjeno, da dežela oskrbnih stroškov za Ivana St. v V. od 26. novembra 1906. l. dalje ne bo plačala, marveč da zadenejo vsi troški od tega dneva naprej občino Kn. L.

Tudi ta poziv ni imel uspeha, nakar je bila občina Kn. L. vnovič pozvana, da naj prevzame Ivana St. tekom 6 dni domov, ako ne, zadene župana globa. Kakor prejšnjemu, tako se tudi temu ukazu občina Kn. L. ni pokorila, ampak je le deželnemu odboru sporočila, da je prosila za sprejem Ivana St. v zvezo občine K. na Štajerskem.

Ker tukajšnja občina Kn. L. le še ni poslala po Ivana St., ga je upravništvo bolnice v V. naposled izročilo, kakor to ukazujejo obstoječi predpisi, županstvu občine Tr. na Štajerskem, da ga prepelje v njegovo

domovinsko občino na Kranjskem. Vsled tega je občini Kn. L. nastalo poleg bolniških troškov za dobo od 26. novembra 1906 do 2. januarja 1907 v znesku 76 K še 51 K 74 h troškov za prevožnjo, skupaj torej 127 K 74 h, ki jih bo morala plačati kot posledico svoje brezbriznosti in nepokorščine in to plačilo bo občino Kn. L. tem občutneje zadelo, ker je ta občina le majhna ter šteje le nekaj nad 200 stanovnikov.

Občina Kn. L. je na to sicer vložila na deželni odbor prošnjo, da bi se omenjeni troški v skupnem znesku 127 K 74 h prevzeli na deželni zaklad, toda ta prošnja ni bila uslišana, ker je troške občina sama vsled svoje brezbriznosti in malomarnosti zakrivila.

Ta slučaj naj služi našim občinam v pouk, kako važno da je pravočasno izposlovati svojim dosedanjim domačinom sprejem v domovinsko zvezo njihovega bivališča in v kako občutno škodo lahko zabredejo, ako se vsled svoje nebrižnosti ne zmenijo za to, kar jim v njihovem lastnem interesu velewa deželni odbor.

Izpred upravnega sodišča.

Od več strani so nam došli dopisi naročnikov, ki nas prosijo, naj kolikor mogoče objavljamo razsodb upravnega sodišča. Ob enem se je izrekla želja, da pri posameznih izrekih vedno tudi navedemo primero ali razlago dotičnega slučaja v lažje razumevanje. Drage volje bomo odslej tem željam naših naročnikov vstrezali in tako začnemo že v tej številki z razlago posameznih slučajev?

Kaj je javna oskrba?

Oskrba, ki jo daje občina, je samo tedaj javna, če temelji na predpisih zakona od 3. decembra 1863 št. 105 drž. zak. ali pa tozadevnih deželnih zakonov, ki vrejujejo javno oskrbo. Ne spada pa k javni oskrbi vživanje stalne podpore iz naslova kake ustanove, čeravno tako ustanovo občina oddaje. (Sodba upravnega sodišča od 15. maja 1906 št. 5688 — Budw. 4421).

Primer: Vdova B. C. je dobivala od občine D. že od l. 1875 po 21 vinarjev na dan iz neke ustanove za vojaške vdove. Ko je leta 1905 prosila za sprejem v občino D, na podlagi 10letnega priposestevanja, ji je občina to prošnjo zavrnila, češ da vživa javno podporo. B. C. se je pritožila zoper to odločbo na upravno sodišče, ki je razsodilo, da javna podpora ni vživanje ustanove, čeravno jo občina oddaje, ampak da je javna samo tista podpora, ki jo mora občina dajati po določenih zakona od 3. decembra 1863 št. 105 drž. zak. ali pa na podlagi tozadevnih deželnih zakonov, ki vrejujejo oskrbo revežev.

Kakor znano, je le javna podpora ali javna oskrba ovira za priposestevanje domovinske pravice.

Tudi v orožniški službi prebita leta štejejo v 10-letno dobo za priposestevanje domovinske pravice.

Vstop v orožniško službo je prostovoljen in ne prisiljen, zato je tudi službovanje orožnika na posameznih postajah smatrati kot prostovoljno bivanje, ki se

se ima všeti v 10letno dobo za priposestvanje domovinske pravice. (Sodba upravnega sodišča od 16. maja 1906 štv. 4600 — Budw. štv. 4432.)

Primer: A., ki je bil od leta 1894 do 1897 v občini C. kot orožniški postajevodja, je 1898 izstopil iz orožniške službe in se nastanil v C. Leta 1905 je je prosil za sprejem v občinsko zavezo, pa mu je občinski odbor to prošnjo odbil, češ da se službovanja pri orožnikih ne more smatrati kot prostovoljno bivanje, ker se isto vrši na podlagi uradnega ukaza. Zoper to odločbo se je A. pritožil na upravno sodišče, ki je razsodilo, kakor gori povedano.

Desetletno priposestvanje.

Če je kedo zapustil kraj svojega bivanja samo za čas, ko je imel opraviti kot delavec pri stavbi nove železnice, se to ne more smatrati kot prostovoljno zapustitev bivališča in kot pretrganje priposestvanja, tem manj če je delavec svojo družino pustil v kraju prejšnjega bivališča. (Sodba upravnega sodišča od 22. maja 1906 štv. 5967 — Budw. štv. 4445.)

Primer: Karol M. je bival s svojo družino več kot 10 let v občini K. Ko se je v bližini začela zidati železnica, je zapustil M. občino K. in pri železniški stavbi vstopil kot konjski hlapec. Med tem časom pa je ostala njegova družina v K., kjer jo je Karol M. redno obiskoval. Ko je bila železnica dograjena, se je vrnil M. nazaj v občino K.

Prošnjo Karola M. za sprejem v občinsko zavezo je občina K. zavrnila, češ da je bilo priposestvanje med časom železniške stavbe pretrgano. Zoper to se je Karol M. pritožil in je upravno sodišče razsodilo, da službovanje Karola M. kot konjski hlapec, pri stavbi železnice ne ustvarja pretrganja priposestvanja, ker je zapustil občino K. z namenom, se tjakaj vrniti, ko se železnica dogradi. Priposestvanje se pa pretrga le tedaj, če kedo zapusti občino bivališča z namenom, se ne več povrniti.

Kateri imenik se ima rabiti pri občinski volitvi, če je bilo volilno dejanje samo razveljavljeno?

Če je bilo razveljavljeno samo volilno dejanje in ne tudi volilne priprave, tedaj se ima vršiti nova volitev na podlagi prvotnega volilnega imenika in je sestavljanje novega imenika nedopustno. (Sodba upravnega sodišča od 22. maja 1906 štv. 5974 — Budw. štv. 4443)

Primer: V občini I. so se pri volilnem dejanju samem vršile razne nezakovitosti, zato je bilo volilno dejanje razveljavljeno. Zoper sestavo volilnih imenikov in drugih volilnih priprav se ni nihče pritožil, zato je deželna vlada naročila, da se imajo nove volitve vršiti na podlagi prvotnega volilnega imenika. Nekateri občani so se zoper to pritožili na upravno sodišče, ki pa je pritožbo odbilo s sledečo utemeljitvijo:

Celo volilno postopanje sestoji iz več samostojnih delov, tako iz volilnih priprav in volilnega dejanja ali volitve same. Zoper vsak tak samostojen del volilnega postopanja je dopustna tudi samostojna pri-

tožba. Ker se je v predležem slučaju pritožba zoper volitev obračala samo zoper nezakovitosti pri volilnem dejanju in ker se ni nihče zoper volilne priprave pritožil, so postali volilni imeniki, ki spadajo med volilne priprave, pravomočni. Zato se ima volilno postopanje dokončati na podlagi teh pravomočnih prvotnih volilnih imenikov.

Se-li smejo terjati zamudne obresti od občinskih doklad?

Zamudne obresti se smejo le tedaj terjati od občinskih davkov, ako obstoje zato posebne zakonite določbe. (Sodba od 6. maja 1867 štv. 2587 — Budw. štv. 10484.)

Razlaga: Občni državljanski zakonik in trgovinski zakonik določata, da se smejo terjati zamudne obresti, če kdo svojega dolga pravočasno ne plača. Sedaj je nastalo vprašanje, če je zavezan zamudne obresti tudi tisti plačati, ki ne odraja pravočasno občinskih davkov. Gorenja sodba pravi, da jih ni treba plačati, če ne obstoje posebni zakoni, ki bi to določali. Določbe obč. drž. in pa trgov. zakonika namreč niso merodajne za davke, ampak bi morali obstajati posebni zakoni, če naj bi se smelo terjati od doklad zamudne obresti.

Kdaj sme uradnik zahtevati, da se ga vpiše kot privilegovanega volilca v imenik?

Javni uradnik, ki iz naslova svoje službe dobi v občini, kjer je uradno nastavljen, domovinsko pravico, je upravičen zahtevati, da se ga kot privilegovanega volilca vpiše v imenik prvega razreda že tedaj, če je svojo službo nastopil pred potekom reklamacijske dobe. (Sodba upr. sodišča od 3. aprila 1897 štv. 1946 — Budw. štv. 10584.)

Primer: Sodni pristav A. je nastopil svojo službo v trgu I. dne 12. julija 1907. Reklamacijski rok je določen še do 14. julija 1907. Po gorenji sodbi je A. upravičen zahtevati, da se ga vpiše v volilni imenik prvega razreda, čeravno ga še ni bilo v I., ko se je imenik sestavljal; zadosti je, da je službo nastopil en dan pred potekom reklamacijske dobe.

Kaj pomeni „nadučitelj“ v občinskem volilnem redu?

Ker se je ob času, ko se je izdeloval naš sedanji občinski volilni red, rabil izraz „nadučitelj“ le za označbo pravih učiteljev v nasprotju s šolskimi pomočniki in podučitelji, pristoji privilegovana volilna pravica vsem definitivno nastavljenim učiteljem ne glede na to, ali jim gre naslov nadučitelj ali ne. (Sodba uprav. sodišča od 18. novembra 1899 štv. 9098 — Budw. štv. 13392.)

Razlaga: Dobili smo že večkrat vprašanje, če smejo pri nas na Kranjskem voliti v prvem razredu tudi učitelji, ker našteva obč. volilni red samo nadučitelje. Da se ta beseda prav razume smo objavili predstojajočo sodbo, po kateri je upravičen v prvem razredu voliti vsak stalno nastavljen učitelj, tudi če nima naslova nadučitelj.

Volilna pravica posestnika, čegar posestvo je pod „sekvestracijo“?

Če sodišče uvede prisilno upravo (takozvano „sekvestracijo“) nad posestvom kaknega posestnika, tedaj le-ta še ne izgubi svoje volilne pravice. (Sodba uprav. sodišča od 14. maja 1901 št. 3774 — Budw št. 332.)

Razlaga: Če je kdo pod kuratelo, tedaj zgubi pravico samostojno izvrševati volilno pravico. Za takega sme voliti le njegov kurator. Nekateri so mislili, da na enak način izgubi volilno pravico tudi tak, čegar posestvo pride eksekucijskim potom pod prisilno upravo. Ta slučaj se je primeril na Goriškem. Upravno sodišče je razsodilo, da vsled prisilne uprave posestva nihče ne izgubi samostojne volilne pravice.

Volilna pravica dedičev.

Dediči volilca, vpisanega v volilni imenik, niso upravičeni voliti, če je isti umrl pred volitvijo. (Sodba uprav. sodišča od 1. aprila 1897 št. 1874 — Budw. št. 10573.)

Primeri: Posestnik A. je pravomočno vpisan v volilni imenik. Pred volitvijo umrje. Nastane sedaj vprašanje, če smejo njegovi dediči namestu njega voliti. Upravno sodišče je z gorenjo sodbo to vprašanje zanikalo.

Pooblastilo matere za nedoletnega volilca.

Volilno pooblastilo sme za svojega nedoletnega otroka volilca dati vdova mati brez sopodpisa ali dovoljenja sovaruha. (Sodba uprav. sodišča od 6. decembra 1895. št. 5727 — Budw. št. 9094.)

Razlaga: Nedoletnemu zakonskemu otroku postavi sodišče po smrti očetovi mater vdovo za varuhinjo. Vendar se materi doda za podporo še en moški kot sovaruh. Upravno sodišče je s to sodbo izreklo, da za veljavnost volilnega pooblastila zadostuje podpis matere same in da ni treba sopodpisa ali dovoljenja sovaruhovega za pooblastilo. Drugače je pri nezakonskem otroku. Tam pa ni mati varuhinja, ampak oni, ki ga sodišče posebej postavi. Volilno pooblastilo za nezakonskega otroka sme podpisati edino-le varuh in ne otrokova mati.

Vprašanja in odgovori.

140. Županstvo B.

Vprašanje: Naša občina ima pravico terjati za vsako novo stavbo odrejene pristojbine. Nedavno sta pogorela pri nas dva kozolca s šupami in skednji vred, in nameravajo lastniki vse to nazaj zgraditi. Ali sme občina tudi od teh zgradb zahtevati pristojbine?

Odgovor:

Da bi Vam mogli pa to vprašanje točno odgovoriti, bi morali imeti natančno besedilo sklepa ozir. odločbe v rokah, ki Vas opravičuje za pobiranje pristojbin. Vendar mislimo z ozirom na besedilo vprašanja, da smete od vsake nove stavbe pobirati pristojbine. Ker se zgradbe pogorelih poslopij štejejo tudi k novim stavbam, boste vsekakor smeli pristojbine pobirati tudi od njih.

Če pa želite pogorolcem pristojbine odpustiti, morajo le-ti sprva vložiti tozadevno prošnjo za oprostitev, ki jo ima rešiti občinski odbor. Županstvo samo pa ne sme odpustiti pristojbin.

141. Županstvo D.

Vprašanje: Na nekem posestvu sta vknjižena brata Franc in Josip K. kot solastnika in bi imela tedaj skupno izvrševati volilno pravico za občinski zastop. Po preteku reklamacijske dobe pa je bil Franc K. obsojen zaradi prestopka tatvine, in je torej izgubil volilno pravico. Ali je upravičen sedaj drugi brat sam izvrševati volilno pravico? Ali je ne izgubi tudi drugi brat, ker sta bila pravzaprav upravičena le skupno voliti?

Odgovor:

S tem, da pri dveh solastnikih eden ali drugi izgubi volilno pravico bodisi vsled kazenske sodbe ali zaradi smrti ali iz katerega si bodi drugega vzroka, se prav nič ne upliva na volilno pravico drugega solastnika, ki ne more biti odgovoren za vzroke izgube pri svojem solastniku.

Brat Josip, ki bi sicer, če Franc K. ne bi bil kaznovan, izvrševal volilno pravico le sporazumno z bratom, sme sedaj čisto samostojno voliti.

142. Županstvo L.

Vprašanje: Okrajno glavarstvo zahteva od nas, da živinski sejem prestavimo od dosedanjega navadnega prostora v čisto drugi del občine. Utemeljuje se ta zahteva z živinozdravstvenimi razlogi. Ali je glavarstvo upravičeno, od nas kaj takega zahtevati? Ali nima občina pri izbira-nju sejmišča proste roke?

Odgovor:

Določitev sejmišča je stvar sejmskega reda, ki ga ima določati politična oblast. Vsled tega je tudi politična oblast upravičena zahtevati, da se zlasti še iz živinozdravstvenih razlogov sejmišče prestavi iz enega kraja občine v drug kraj.

Seveda se smete zoper ta ukaz okrajnega glavarstva pritožiti, pa opozarjamo Vas, da razsojajo v takih stvareh politične oblasti po lastnem prepričanju in bo s pritožbo torej težko kaj doseči, ker temelji ukaz gotovo na izreku živinozdravnika.

143. Županstvo R.

Vprašanje: Kolika pristojbina je plačati za obrtni list?

Odgovor:

Za navaden obrtni list ni plačati posebej nikake pristojbine. — Da nas boste pa prav razumeli, naj navedemo sledeče:

Navadne nekoncesijonirane obrti se imajo pri politični oblasti samo prijaviti. Ta prijava mora biti pri Vas, kjer imate v občini manj kot 5000 prebivalcev, kolekovana s 3 K. Obrtni list je pa kolka prost.

Enako ima biti s 3 K kolekovana tudi prošnja za koncesijonirano obrt. Razložek je le ta, da ima v tem slučaju biti koncesijska listina, ki odgovarja obrtnemu listu pri prostih in rokodelskih obrtih, kolekovana z 2 K.

144. Županstvo S. K.

Vprašanje: V našem občinskem odboru imamo 18 izvoljenih odbornikov in 2 virilista, vseh skupaj je torej 20. Da je občinski odbor sklepčen mora biti navzočih po § 42 obč. reda (za Kranjsko) vsaj dve tretjini odbornikov. Ali se imata ti dve tretjini izračunati po številu voljenih odbornikov ali po številu odbornikov in virilistov?

Odgovor:

Že opetovano smo v svojih odgovorih poudarjali, da imajo virilisti iste pravice in dolžnosti, kakor voljeni odborniki, in sicer od tistega trenutka naprej, ko izjavijo, da vstopijo v odbor. Kakor naglo podajo virilisti tako izjavo, postanejo odborniki in ostanejo v posesti vseh odborniških pravic in dolžnosti toliko časa, da se zopet izjavijo za izstop iz odbora.

Iz tega sledi, da morate računati dve tretjini po § 42 obč. reda od 20 odbornikov, če sta se Vaša dva vi-

rilista izjavila že za vstop v odbor. Seja je sklepčna, če je navzočih vsaj 14 odbornikov.

145. Ž u p a n s t v o Z.

Vprašanje: Pri nas smo imeli izvoliti novega občinskega svetovalca namesto odstopivšega. Izvolili smo posestnika M., ki je namesto odstopivšega svetovalca stopil v občinski zastop kot odbornik. Župan pa te izvolitve ni hotel odobriti, češ da zoper izvolitev M-a obstoje zakoniti razlogi. To pa ni res, kajti M. je bil že več, kot pred 5 leti obsojen zaradi sokrivde pri konkurzu nekega konzumnega društva po § 486 kaz. zak. Kaj nam je storiti zoper ta županov ukrep? Ali je župan upravičen izvolitev razveljaviti?

O d g o v o r:

Ker je od časa, ko je bil M. zaradi pregreška po § 486 kaz. zak. obsojen, poteklo nad tri leta, so ugasnile vse pravne posledice, zlasti je M. pridobil zopet pravico, izvoljen biti v občinski zastop in pa tudi svetovalcem.

Presoja, ali je volitev tega ali onega dopustna ali ali ne, oziroma če je izvolitev veljavna ali ne, pa ne pristoji županu, ampak edino-le okrajnemu glavarstvu. V tem zmislu je izšla že tudi odločba upravnega sodišča od 7. marca 1899 št. 1549 — Budw. št. 12584.

146. Ž u p a n s t v o Š.

Vprašanje: Pri volitvi župana je bilo od vseh 15 odbornikov navzočih 13. Pozneje se jih je pred koncem volilnega dejanja 6 odstranilo, tako da jih je ostalo v volilnem lokalu navzočih samo še 8. Ali je župan sedaj pravilno izvoljen, ali ne?

O d g o v o r:

Če se prav spominjamo, se je nekoliko podoben slučaj, kakor pri Vas, pripetil nedavno tudi na Jesenicah. Okrajno glavarstvo je izvolitev na Jesenicah smatralo postavno. Ne vemo sicer več podrobnosti, a vendar smo bili takrat in smo še danes mnenja, da ta odločba okrajnega glavarstva ni pravilna.

Ker smo dobili sedaj od Vas podobno vprašanje, smo iskali povsod sodbe upravnega sodišča z ozirom na tak slučaj in smo jo tudi našli. Ta sodba se glasi: Izvolitev občinskega predstojnika je le tedaj veljavna, če se je vršilo glasovanje vsaj vpricho treh četrtin vseh odbornikov. Ni dovolj, če je bilo toliko število odbornikov navzočih samo ob pričetku glasovanja.

Sodba od 3. januarja 1900 — št. 49. — Budw. št. 13600.

Glasom te sodbe izvolitev župana v Vašem slučaju ni veljavna in boste morali še enkrat — volilno sejo sklicati.

147. G o s p o d A. L. v C.

Vprašanje: Ali je veljavna glasovnica pri državnoborskih volitvah, če je na njej ime kandidata pritisnjeno s štipilijo?

O d g o v o r:

Čeprav nam je na to vprašanje v listu odgovoriti še-le po volitvah, bomo na ta in na še več drugih nam došlih vprašanj tičočih se novega državnoborskega volilnega reda pojasnjevali sedaj, da bo mogoče, se našim bralcem po tem ravnati pri eventualnih prihodnjih volitvah.

Taka glasovnica je veljavna. Neveljavna bi bila le tedaj, če bi se ime kandidatovo prilepilo na posebnem listku na glasovnico. Kajti v tem slučaju ne tvori zapisano ime kandidata nerazdružljive ednote z glasovnico, nego se da na ta ali oni način od glasovnice odluščiti, med tem ko je s štipilijo pritisnjeno ime mehanično od glasovnice neločljivo.

Pri državnoborskih volitvah v Ljubljani so vse komisije priznale veljavnost s štipilijo popisanih glasovnic. — V tem zmislu je tudi izšel nek pouk od deželne vlade. —

148. Ž u p a n s t v o V.

Vprašanje: Posestnik A. je gnal na sejm 4 koze, ne da bi imel zanje živinski potni list. Orožniki so ga prijeli in naznanili sodišču. Ker pri nas ni navada, dajati za malo število drobne živine potnih listov, vprašamo, če je postopanje orožnikov pravilno in če bo A. pri sodišču obsojen?

O d g o v o r:

Po jasni določbi § 8 zakona od 29. februarja 1880 št. 35 drž. zak. se mora imeti živinski potni list v sledečih slučajih: 1. za prežvekovalce, konje in svinje, ki se jih prižene na živalske razstave; 2. za govedo vsake vrste, ki se je prižene na sejme; 3. za govedo (izvzemši teleta izpod 6 mesecev določena za klanje), ki je vzame lastnik seboj, če bivališče svoje spremeni in se prestavi vsaj 10 kilometrov daleč; 4. za črede prežvekovalcev in svinj, ki se jih čez večjo oddaljo žene; 5. za prežvekovalce, ki se jih prevaža z železnico.

Kakor znano spadajo koze med prežvekovalce, zato je treba zanje imeti potne liste samo v slučajih pod 1., 4. in 5. V Vašem slučaju je mož gnat svoje koze najbrže na kak bližnji semenj, zato mu ni bilo treba potnega lista, kajti od 4 koz se vendar ne more trditi, da že tvorijo čredo. Za posamezne koze je treba potnega lista le tedaj, če se jih žene na kako razstavo ali če se jih prevaža z železnico iz kraja v kraj. Sicer je pa potreben živinski potni list le za črede koz, če se jih žene čez večje oddalje. Ako je tedaj semenj v domačem ali kakem bližnjem kraju, niti za čredo koz ni potreba izdajati živinskega potnega lista.

V zmislu našega odgovora je izšla tudi sodba najvišjega sodišča na Dunaju od 19. decembra 1905 št. 19530. Na to sodbo naj se Vaš posestnik pri sodišču sklicuje, pa bo gotovo oproščen.

149. Ž u p a n s t v o S.

Vprašanje: Ali je občina upravičena tudi od zakupodaje zemljišč pobirati 1% za ubožni zaklad, če se je zakupodaja vršila dražbenim potom?

O d g o v o r:

To je danes še sporno. Pred očmi imamo neko odločbo upravnega sodišča od 23. oktobra 1895 št. 4982. — Budw. št. 8928, ki pravi sledeče: Izraz »dražba« ne pomenja samo prodaje premičnih ali nepremičnih stvari, ampak vsako odtujitev (Veräußerung) onemu, ki največ ponudi. Semkaj torej spadajo tudi zakupodaje na dražbi.

Ta odločba je bila izdana za Koroško in se tudi izrečno sklicuje na Koroški deželni zakon od 22. maja 1886 št. 18. dež. zak.

Ne glede na to, da je bila ta sodba izdana za Koroško, je gorenja utemeljitev taka, da jo je možno navajati na vse druge dežele, kajti ministrska naredba od 20. avgusta 1855 št. 146 drž. zak., ki vrejuje pobiranje ubožnega odstotka, je za vse dežele (izvzemši Primorsko, Dalmacijo, Galicijo in Bukovino) enaka. § 1. te naredbe se glasi:

Ubožni odstotek, ki ga je pobirati glasom obstoječih predpisov pri vseh dražbah (izvzemši eksekucijske in konkurzne dražbe) od skupila, pripade krajevnomu ubožnemu zakladu one občine, kjer se nahaja zdražbano zemljišče ali kjer se vrši prodaja premičnin.

Kakor vidite, je konec tega paragrafa tak, da je mogoče misliti samo na dražbo zemljišč in premičnin, a ne tudi na zakupodajo, zato se nam ne zdi utemeljitev gorenje sodbe upravnega sodišča pravilna.

Spominjamo se, da je upravno sodišče pozneje nekoč izdalo tudi sodbo, da se od zakupodaje ne sme pobirati ubožnega odstotka. Sedaj nam ta sodba ne pride ravno pod roke. Po našem prepričanju je pravilnejše, od zakupodaje ubožnega odstotka ne pobirati, kajti če bi

hotelo ministerstvo, da se tudi od zakupodaje pobira odstotek, bi gotovo tudi zakupodajo ob koncu paragrafa omenilo, tako se pa sklicuje samo na zemljišča in premočnine.

150. Župni urad v L.

Vprašanje: Neki podpolkovnik mi je svoj čas pravil, da župniki niso primorani sprejemati ob orožnih vajah vojakov v župnišče in da o tem obstoji nek poseben zakon ali ministrska naredba. Prosim pojasnila, kako je s to stvarjo?

Odgovor:

Po starejših zakonitih določbah so bila v resnici župnišča in drugi duhovski prostori prosti bremena vojaške nastanitve. Te stare določbe so: § 20 in 21 cesarske naredbe od 15. maja 1851 št. 124 drž. zak. in ministrska naredba od 8. maja 1856 št. 79 državnega zakona.

Danes je stvar drugačna. Sedaj je v veljavi zakon od 11. junija 1879 št. 93 drž. zak., čegar § 10 pravi pod št. 7, da so bremena vojaške nastanitve prosti vsi prostori, ki se rabijo za uradne in duhovske namene, dalje pa tudi stanovanje, ki je rabi duhovnik za-se in za svojo družino (za stariše pri katoliških, za ženo in otroke pri poročenih nekatoliških duhovnih.)

Iz tega razvidite, da župnišča ne uživajo popolne nastanitvene prostosti, ampak samo v toliko, kolikor se prostori ne rabijo v uradne in bogoslužne namene ozir. kot zasebno stanovanje. Kar je družih prostorov, so vojaški nastanitvi podvrženi.

151. Županstvo K.

Vprašanje: Dne 6. januarja 1906 je vložila naša občina na občino M. zahtevo, da sprejme v svojo občinsko zavezo G-a z njegovo družino vred in sicer to na podlagi priposestevanja po domovinski noveli iz leta 1896. Občina M. je našo zahtevo zavrnila, a smo se pritožili na okrajno glavarstvo, ki je naši pritožbi v polnem obsegu ugodilo. Med tem časom, ko je stvar na našo prošnjo nerešena visela, je družina G. zagazila v tako revščino, da smo jo morali podpirati. Ali smemo od občine M. terjati vračilo izdanih podpor? Katero pot naj nastopi naša občina, sodno ali pravno?

Odgovor:

Vsekakor Vam mora občina M. povrniti, kar ste izdali za družino G-a. od časa, ko ste vložili prošnjo pa do pravomočne rešitve iste. Od trenutka vložitve ste namreč imeli pravico zahtevati priznanje pristojnosti G-u in njegovi družini z vsemi zakonitimi posledicami, h katerim spada tudi ubožna oskrba. Če bi se postavili na drugačno stališče, potem bi se pač lahko vsaka občina za nekaj časa — vsaj za šest mesecev — odtegnila ubožni oskrbi; dalje bi se pa ravno v Vašem slučaju tudi potem lahko prošnjo odklonilo, češ da je družina G. uživala trajno podporo, kar pa ne bi bilo prav, ker spremembe, ki se vrše po vložitvi prošnje, se pri rešitvi ne smejo upoštevati.

Če bi se občina M. branila Vam vrniti stroške začasne oskrbe družine G., se obrnite na okrajno glavarstvo z zahtevo, da Vam povračilo izposluje.

152. Gospod V. Z. v G.

Vprašanje: Kaj pomeni izraz »zakonito priznano veroizpovedanje«?

Odgovor:

Veroizpovedanj imamo tri vrste: 1. zakonito priznana t. j. ona, kojim je ministerstvo za uk in bogočastje v zmislu zakona od 20. maja 1874 št. 68 drž. zak. izreklo ozir. izdalo priznanje. Glavne posledice državnega priznanja so: prosto izvrševanje verskih vaj, prosto razširjanje verskih nauk in zakonito varstvo bogoslužja in verskih naprav od strani države; 2. zakonito nepriznana

t. j. ona, ki sicer nimajo nič protizakonitega in bi državno priznanje lahko dobila. pa za to še niso prosila; 3. prepovedana t. j. taka, ki jih je ministerstvo izrecno prepovedalo zaradi tega, ker imajo nauke, ki so državi ali človeški družbi kvarni.

Zakonito priznana veroizpovedanja so: katoliško vseh treh obredov, pravoslavno, protestantsko, judovsko, lipovansko in starokatoliško. — V Avstriji in zlasti še na Ogrskem je precej razširjena tudi anglikanska cerkev, a pri nas v Avstriji še nima zakonitega priznanja. Tudi Menonitje še nimajo jasnega državnega priznanja, čeravno se jih v nekaterih zakonih upošteva.

153. Županstvo P.

Vprašanje: Pri nas bi radi nekateri začeli nabirati milodarov za pogorelce neke sosednje občine. Ali se sme samo v okrožju naše občine pobirati milodare brez dovoljenja? Ako mora biti za to dovoljenje, katera oblast je za to pristojna?

Odgovor:

Vsako pobiranje milodarov je navezano na dovoljenje pristojne oblasti. Tako dovoljenje dajejo za okrožje samo ene občine občinske oblasti, za več občin v enem in istem političnem okraju okrajno glavarstvo, če se okrožje za pobiranje razteza čez več političnih okrajev, dovoljuje politična deželna oblast in konečno, če se gre za več dežel, ministerstvo notranjih stvari.

Opozarjamo Vas pa pri tej priliki, da smejo pobirati samo uradne osebe ali pa vsaj osebe, ki jih pristojni urad za to določi. Čeravno je pobiranje v Vaš namen dovoljeno, ne sme nihče drugi pobirati, kakor tisti, ki ga boste Vi določili. V Vašem slučaju ste namreč Vi pristojna oblast, ker se gre za pobiranje samo v okrožju Vaše lastne občine.

154. Gospod I. B. v P.

Vprašanje: Pri nas smo ustanovili politično društvo »K. Z.«. Politična oblast zahteva, da ji naznanimo vsakega člana, ki ga sprejememo. Ali smo k temu primorani? Imamo li še katere druge dolžnosti, ker je naše društvo politično?

Odgovor:

Da, politična oblast je upravičena zahtevati, da ji naznanite vse novo pristopivše člane.

Omejitve glede političnih društev so naslednje;

1. inozemci, ženske in nedoletni ne smejo biti člani političnih društev;
2. načelstvo se mora sestavljati vsaj iz petero članov, vendar jih ne sme biti več kot deset;
3. nedopustni so društveni znaki;
4. vsi člani se morajo oblasti naznaniti;
5. nedopustne so zveze političnih društev istotako so prepovedane podružnice.

155. Županstvo L.

Vprašanje: Pri nas je posestnik A. ovadil svojega sosedo B., da ima lovsko puško in samokres brez orožnega lista. Ker pa je tuuradno znano, da B. s puško ne zahaja na lov in ker najbrže tudi s samokresom ne hodi okoli, vprašamo ali naj ovadbo izročimo sodišču ali ne?

Odgovor:

Orožni patent iz l. 1852 dela razloček, med orožje imeti in orožje nositi.

Orožje imeti (doma v svojem bivališču) sme vsakdo, razven če komu to oblast izrecno prepove. Prepovedano je imeti le orožje v veliki množini, da bi vzbujalo to kak upravičen sum.

Orožje nositi pa smejo redno le oni, ki so dobili potrebni orožni list.

Pokličite torej ovaditeja A. na občinski urad in ga vprašajte, če more trditi, da je B. orožje nosil. Če tega

ne more, potem bi Vi z odstopom ovadbe na sodišče napravljali sodniku le nepotrebno delo. Če pa potrdi A. da je B. orožje nosil, potem napravite z A. zapisnik, kjer le-ta izpove, da je B. v resnici orožje tudi nosil. Tako spopolnjeno ovadbo še-le predložite sodišču!

156. Gospod M. K. v L.

Vprašanje: Ali je res, da se podeljujejo dovoljenja za železnice vedno samo na gotov čas? Kaj se potem zgodi, ko ta čas poteče?

Odgovor:

Res; železniške koncesije se podelijo k večjem za 90 let. Po preteku tega časa pripade železnica sama z vsim svojim svetom in z vsemi stavbami v last države. Vendar ostanejo železniški vozovi z drugimi premičninami vred last podjetnika in mora država odkupiti, — če hoče te stvari imeti.

Opomba. Tudi na taka vprašanja, ki se ne bavijo s konkretnimi slučajmi radi odgovarjamo, če so potem odgovori poučne vsebine. Pripomnimo pa, da imajo pravico vpraševati le naši naročniki in smo Vam danes le izjemoma odgovorili!

Razne vesti.

Županske volitve v Šmartnem pod Šmarno goro. Dne 19. maja je bil izvoljen za župana že tretjič vrli gospod Alojzij Tršan, posestnik in mlinar v Tacnu. Njegovi svetovalci so: podžupan gospod Josip Lavtižar, posestnik na Verji, Franc Kosmač, posestnik v Srednjih Gameljnah, Janez Jerala, posestnik v Tacnu, Jan. Ovčak, posestnik v Šmartnem, Fran Rozman, posestnik v Gor. Pirničah, Jernej Bačnik, posestnik v Spod. Pirničah.

Slovenske občine, posnemajte! Solkanska občina je darovala za Gregorčičev spomenik 100 kron. S tem, da časti solkanska občina na tak način spomin našega pesnika, časti tudi samo sebe.

Dunajska jubilejna razstava. Povodom šestdesetletnice vladanja našega cesarja bode otvorjena na Dunaju jubilejna razstava. Predsednikom razstavinega odbora je imenovan komercialni svetnik Denk, ki je zastopnikom vseh treh časnikarskih društev obrazložil namen razstave. Priprave so že toliko uspele, da morejo časniki javnosti obširno o njih poročati. Z jubilejno razstavo bode združena tudi vojna in mornariška razstava. Predsedniki časnikarskega razstavinega odbora so izbrani Singer, Spiegel in Patzelt. Razstavni prostor bode obsegal 450.000 m², dočim je bilo leta 1898 odmerjenih v ta namen le 210.000 m² in sicer bodo stala vsa poslopja v Pratru okoli Rotunde. Prostor tik Rotunde je odločen za reprezentacijo, glavni del razstave pa se bo nahajal v štirih velikih galerijah. Postavljeni bodo razen tega še paviljoni za industrijo, stroje in promet, pivovarniški paviljon, paviljon za dunajsko umetno obrt, paviljon Nižje Avstrijske z poskuševalnico vina, vladna palača, paviljon dunajskega mesta, poslopje za avtomobilno razstavo; nanovo bodo zgradili gledališče za 2500 oseb, ribarski paviljon, na razstavi se bode nahajala cela vas iz Bosne itd. Glavna prometna cesta bode cesta, ki pelje iz Pratra do južnega vhoda v Rotundo.

Prebivalstvo v Trstu. Trst šteje sedaj 200.962 prebivalcev, ne všteti vojaštvo. Leta 1900 je bilo v Trstu 178.127 duš, torej je prebivalstvo v šestih letih in treh mesecih narastlo na 22.835 duš. Vzrok narastku je posebno priseljevanje.

Županske volitve na Bledu. Binkoštno soboto je bil soglasno izvoljen za župana Fr. Rus, nadučitelj na Bledu, za svetovalce pa Leopold Stuhly, v pokojeni major, Janez Dolar, posestnik v Zelečah, Jan. Kunčič,

posestnik v Mlinem, J. Rus, trgovec v Zagorici, Josip Verderber, posestnik v Gradu.

Kaznovanje radi zanemarjenja volivne dolžnosti. Kakor znano, je vlada prepustila deželam, da sklepajo o tem, ali se uvede volivna dolžnost ali ne. Sklenil jo je nižjeavstrijski deželni zbor in še par drugih. Izkazalo se je, da na Dunaju 32.906 volivcev ni oddalo glasovnic, torej 8,98 odst. od 366.429 volivnih upravičencev. Kdor ne more opravičiti svoje odsotnosti, zapade globi. Vendar pa se bode pri denarnih kaznih postopalo jako milo in bodo globe znašale k večjemu 1 do 10 K, primerno gmotnim razmeram volivcev. Seveda kazen ne velja za one, ki navzlic dobri volji niso mogli priti na volišče in izvršiti volivno dolžnost, bodisi, da niso dobili legitimacij ali da jih opravičujejo drugi, v zakonu navedeni razlogi: če je volivec bolan, če je uradno zadržan, če je na potovanju izven Nižje Avstrijskega, ali če ga morda zadržuje bolezen v rodbini ali pa če so prometna sredstva pokvarjena. Če se vpoštevajo vsi ti slučajji, bo na Dunaju kaznovanih približno 25.000 volivcev, na deželi pa okoli 15.000. Volivci, ki morejo postavno opravičiti svojo odsotnost, morajo to storiti v 8 dneh po volitvi pri pristojni oblasti bodisi pismeno, bodisi ustmeno. Če kdo misli, da je bil kaznovan po krivici, se lahko pritoži na namestništvo. — To velja tudi za ožjo volitev.

Obveščanje sodnije o izbruhu živalskih kužnih boleznih. Po ukazu poljedelskega ministrstva obvestiti bodo morala okrajna glavarstva vselej okrajne sodnije o izbruhu živalskih kužnih boleznih, radi katerih se je morala odrediti zaprtja okuženega dvorca (hleva), kraja ali pokrajine, da se na ta način prepreči morebitna sodna prodaja in odstranitev zaprtiji podvržene domače živine brez medsebojne vednosti poklicanih oblastnih.

Pridelki krme in živinoreja na Grmu. Kmetijska šola na Grmu je pridelala pred 10 leti poprek 800 met. stotov krme na leto; danes je pridelala po 1200 met. stotov, torej za 400 met. stotov več. Pripisati je to razširjenemu pridelovanju krme in porabi umetnih gnojil. Pred porabo umetnih gnojil so dajali travniki po 35 do 40 met. stot. sena na 1 ha, danes ga dajejo po 45 do 50 met. stot. Na 1 ha se prideluje vsled gnojenja na leto poprek po 20 met. stotov več krme. Ker se gnoji za 3 leta, znaša večji pridelek 30 met. stotov. Ako računamo 1 met. stot po 5 K, znaša večja vrednost 150 K, in ker znašajo stroški gnojenja 100 K, se pokaže kosmatega dobička 50 K pri 1 ha. Pridelek detelje znaša poprek po 100 met. stot. na 1 ha. Ves pridelek znaša potemtakem na 16,75 ha travniške zemlje okroglo 800 met. stot. sena in na 4 ha njiv 400 met. stotov detelje, skupaj 1200 met. stotov. Vsled tako pomnoženega pridelovanja krme se je tudi živinoreja povzdignila. Šola redi danes 22 glav goveje živine v skupni vrednosti 8560 K. Pred desetimi leti je znašala vrednost živine le 5500 K. Število živine bi se pa še lahko povečalo, ako bi bilo več prostora v hlevu, ki je sedaj poln. Danes potrebuje šola za vso svojo govejo živino in ako se vpoštevajo še konji, okroglo 1000 met. stotov krme, tedaj preostaje krme na leto okoli 200 met. stotov, ki se mora prodati. Ker ima šola skupaj 26,75 ha njiv in travnikov, pride na eno glavo velike živine 1,21 ha, in če se vpoštevajo še konji, 1,11 h zemlje, kar kaže da je živinoreja na zavodu za naše razmere prav intenzivna in močna.

Ribarstvo. Te dni je praška občina spustila v Vltavo 25.400 ribjega zarodka in sicer 20.000 jegulj

in 5400 karpov, da bi zaplemenila Vltavo z domačimi ribami, katerih je leto za letom manj. Sploh so na Češkem že davno spoznali velik pomen ribarstva, ki je posebno pri današnji draginji mesa jako velik. Že lanskega leta se je češki deželni svet namenil razdati nad 900.000 iker, katere bi se naj položile v Vltavo in druge vode. Žalibog se med nami Slovenci za umetno gojenje rib le malo ali pa docela nič ne stori, četudi so stroški v primeri z veliko koristjo zelo malenkostni. Ali bi se ne mogli zato nekoliko merodajni krogi pobrigati? Imamo krasne ribnike, ali pa vsaj primerno lego za nje, toda mesto rib so tam le — kva — kva. — Da se ribarstvo izplača, hočemo navesti le en kratak primer: Vsako leto v postnem času pripeljejo na mariborski trg nemški kmetje iz Glajnstetna, Ernoža in ondornih krajev polne sode rib, katere prodajajo po 2 K in še višje kilo. Prebivalstvo se kar trga za nje in za eno uro že ni več ribe v sodu. Navadno skupijo ti nemški kmetje lepe vsote. Ali bi našemu slovenskemu kmetu te kronice škodovala?

Državna darila za kobile in žrebce, ki se bodo l. 1907 delila na Kranjskem. Na Kranjskem se bodo l. 1907 delila državna darila za konjsko rejo: a) za kobile z žrebetom, ki še sesa ali je že odstavljeno; b) za mlade zaskočene kobile in c) za žrebce v naslednjih devetih konkurenčnih postajah: dne 26. avgusta 1907 ob 9. uri dopolne v Postojni, dne 27. avgusta 1907 ob pol 3. uri popoldne v Domžalah, dne 28. avgusta ob 8. uri dopoldne v Kranju, dne 30. avgusta ob 8. uri dopoldne v Škofljici, 31. avgusta ob pol 10. uri dopoldne v Ribnici, 3. septembra 1907 ob pol 10. uri dopoldne v Trebnjem, 4. septembra 1907 ob 8. uri dopoldne v Št. Jerneju, 6. septembra ob 8 uri dopoldne v Lescah, 7. septembra 1907 ob 9. ur. dopoldne na Bohinjski Bistrici. — Za delitev daril veljajo naslednje odredbe, ki so se ukrenile po dotičnik ukazih c. kr. poljedelskega ministrstva z ozirom na razmere te dežele: 1. Kot darila se bodo dajale srebrne krone, srebrne svetinje in priznanjski diplomirani priznanjski diplom prejme praviloma samo tisti konje; rejec, ki se je odrekel državnemu novčnemu darilu, priznanemu njegovemu konju. 2. Konj, ki je bil že obdarjen v kakšni obdarjevalski postaji z državnim darilom, je tisto leto izključen od nadaljnjega konkurence za državno darilo v kakšni drugi postaji. 3. Rod vsakega konja, ki se poganja za državno darilo, mora biti dokazan, in sicer če izvira od državnega žrebca ali od dopuščene zasebnega žrebca ali od svojega žrebca konjskega posestnika; v prvih dveh slučajih mora imeti s seboj predpisani spuščalni list. 4. Vsak konjski lastnik, ki prejme za plemenskega konja darilo, mora podpisati reverz, s katerim se zaveže, da tega konja po izvršeni delitvi daril obdrži še eno leto ter ga prihodnje leto ob delitvi državnih daril pripelje pred obdarjevalsko komisijo, če je konj do takrat še živ, in da, ako ne izpolni katerega zgoraj navedenih obetov, brez ugovora povrne prejeto novčeno darilo c. kr. državni žrebčarni v Gradcu. 5. Razdelile se bodo za kobile z žrebetom, mlade kobile in žrebce: V postaji Postojna 7 svetinj in 7 daril, skupaj 360 K; Domžale 7 svetinj in 7 daril, 360 K; Kranj 10 svetinj in 10 daril, skupaj 470 K; Škofljica 12 svetinj in 12 daril, skupaj 580 K; Ribnica 7 svetinj in 7 daril, skupaj 340 K; Trebnje 8 svetinj in 8 daril, skupaj 420 K; Št. Jernej 17 svetinj in 17 daril, skupaj 860 K; Lesce 14 svetinj in 14 daril, skupaj 620 K; Bohinjska Bistrica 11 svetinj in 11 daril, skupaj 560 K. Vsega skupaj 4580 K in 93 srebrnih svetinj. 6. Konji morajo imeti s seboj predpisane živinske potne liste. 7. Po-

sestniki triletnih za plemo sposobnih žrebcev se vabijo, naj jih ob priliki obdarjanja pripeljejo pred komisijo v ta namen, da se zapišejo, ker bi se utegnili pozneje kupiti kot plemenski žrebci.

Samoslovenski napisi v Ljubljani. Ljubljanski mestni občinski svet je v svoji seji minolega torka sklenil, da se odstranijo vsi dvojezični napisi ulic in cest in trgov in da se napravijo samoslovenski.

Politični zemljevid Avstrije v jako pregledni obliki je izšel v založništvu G. Freytag & Berndt, Dunaj, VII./1. Na velikem zemljevidu, ki je razdeljen po volilnih okrajih, so razvidni vsi rezultati zadnjih volitev. Vsak okraj je po barvi označen, kateri stranki pripada njen poslanec, ter njegovo ime, tako da je orientiranje z enim samim pogledom mogoče. Dodan je zemljevidu abecedni seznam vseh poslancev, kartografsko pa je pokazano razmerje narodnosti, poklica, dohodkov države itd. Statistika je jako plastično prikazana. Cena zemljevidu v velikem formatu je 2 K.

Opozoritev raznim občinam! Naznanilo se nam je od več županstev na Kranjskem, da v zadnjem času neki kolkovni revizor zahteva od občinskih predstojnikov predložitve vseh občinskih aktov, da jih pregleda, če je vse pravilno kolekovano. Zlasti mu je na tem, da dobi v roke občinske račune. — Taka zahteva finančnih kolkovnih revizorjev je nezakonita. Revizor sme zahtevati od županstev samo predložitve aktov, tičočih se prenešenega področja. Aktov iz lastnega delokroga občine, kamor spadajo tudi občinski računi (letni računi s prilogami, proračun itd.), pa ni treba kazati revizorju. Če bi jih pa odločno zahteval, naj se župan temu enako odločno upre! Upravno sodišče je že enkrat o tej stvari sodilo. Našel se je župan, ki je bil tako odločen, da se je revizorjevi zahtevi po predložitvi aktov uprl. Upravno sodišče je izreklo, da občine niso primorane finančnim organom predlagati aktov lastnega področja. Na to sodbo naj se v prihodnje naši župani sklicujejo. Izdana je bila sodba dne 9. decembra 1903 pod št. 12.730.

Listnica uredništva.

Vse cenjene naročnike prosimo, naj nam oprostite v zadnjem času nastalo neredno izdajanje lista. Vzrok temu je preobremenjenost urednika z različnimi neodložljivimi izvanrednimi posli, ki jih je imel v svojem poklicu in pri združništvu. — Ker so sedaj te nastale težkoče in izredni posli prenehali, bo list točno izhajal. — Oprostijo naj nam tudi oni vpraševalci, ki niso dobili dovolj hitro odgovor bodisi v listu, bodisi naravnost pismeno. Vzrok zamude je isti, kakor za zapoznelo izhajanje lista. Naj se zamuda ne tolmači kot da bi neradi odgovarjali. Povdarjamo opetovano, da nam je najhvaležnejše delo, odgovarjati na stavljen vprašanja, zato prosimo, da se cenjeni naročniki vprašanj in odgovorov kolikor mogoče poslužujejo!

Županstvo Komen. Celo besedilo dotične sodbe upravnega sodišča bomo poizkušali dobiti in Vam je bomo poslali proti plačilu naših gotovih izdatkov.

Listnica upravnistva.

Od mnogih strani nam dohajajo pritožbe, da cenj. naročniki ne dobivajo lista; nekaterim je baje izostala cela vrsta števil. Da se operemo suma, kakor da bi bil nered v ekspediciji, opozarjamo vse pritožnike, da nam pošte delajo velike sitnosti in nereda. Vračajo nam namreč iz neznanega vzroka list z opazko: Nazaj! Se ne sprejme! Mi moramo seveda misliti, da naročnik prejemanje lista odklanja, in ustavimo doposiljanje. Čež nekaj časa pa dobimo reklamacijo od naročnika z vprašanjem, zakaj mu lista več ne pošiljamo. — Prosimo, naj se nam vsak nered pri dostavljanju lista z odprto, poštne prosto reklamacijo naznani!